

Genelge**Başbakanlıktan:**

Konu: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 8 Eylül 2004 tarihli toplantısı

Genelge**2004/24**

"Bilim ve teknoloji alanındaki araştırma ve geliştirme politikalarının ekonomik kalkınma, sosyal gelişme ve milli güvenlik hedefleri doğrultusunda tespit edilmesi, yönlendirilmesi ve koordinasyonunun sağlanması" amacıyla, 4 Ekim 1983 gün ve 18181 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 77 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş bulunan Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK), 8 Eylül 2004 tarihinde yapılan 10. toplantısında, daha önce alınmış kararlarla ilgili gelişmeleri gözden geçirmiş ve altı yeni karar almıştır. Yeni kararlar ve daha önce alınmış BTYK kararları ile ilgili gelişmeler ektedir.

ARGE ve bilim ve teknoloji faaliyetleri belirli bir katma değer ve refah etkisi yaratmak üzere desteklenmesi gereken, ekonomik ve sosyal hayatın temel bir alanını oluşturmaktadır. Ülkemizde bu alanda kamu kurumları, üniversiteler ve özel sektör kuruluşları önemli aşamalar kaydetmişlerdir. Ancak ARGE alanında ulusal önceliklerin net olarak ortaya konmaması, amaçlar ve hedefler konusunda farklı algılamaların olması ve yürütülen faaliyetlerin kamu, özel sektör ve üniversite bağlantılarının bütünsel bir şekilde tanımlanmaması sonucu, ülkemizin hala dünyada hak ettiği yerde olmadığı da açıktır.

Cumhuriyetin 100. yılına çağdaş uygarlık seviyesini yakalamış bir ülke olarak girebilmemiz için, nasıl bir yol haritasını takip etmemiz gerektiğini ve bu güzergahta bilim ve teknoloji alanındaki ulusal önceliklerimizin neler olduğunu belirlemek üzere yapılan Vizyon 2023 çalışması son safhasındadır. Bu çalışma sonucunda hazırlanan "Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları: 2003-2023 Strateji Belgesi", BTYK'ya üye kurumların resmi görüşlerinin alınmasından sonra, TÜBİTAK tarafından kalkınma planları ve yıllık programlar ışığında nihai hale getirilerek bir sonraki toplantıda BTYK'nın onayına sunulacaktır.

TÜBİTAK'ın, Vizyon 2023 çalışmasını nihai hale getirmesini takiben ve bu çalışmaya dayanarak, 2005-2010 yıllarını kapsayan 5 yıllık bir Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı hazırlayıp BTYK'ya sunmasına karar verilmiştir. Ana hedefleri ARGE'ye olan talebi, bilim insanı, mesleki ve teknik eleman sayısını ve niteliğini artırmak ve ARGE harcamalarının GSYİH içindeki payını yükseltmek olan bu Uygulama Planı hazırlanırken stratejik yaklaşım, sonuç odaklılık, kamu - özel sektör işbirliği, etkinlik, katılımcılık, hesap verebilirlik, yetki ve görevler arasında uyum ve esneklik gözetilecek temel ilkeler olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, Plan'ın ulaşmaya çalışacağı temel amaçlar bilim ve teknoloji kültürünü topluma mâl etmek ve yaygınlaştırmak, ülkemiz insanının yaşam kalitesini yükseltmek, toplumsal sorunlara çözüm bulmak ve ülkemizin rekabet gücünü arttırmak olacaktır.

ARGE faaliyetlerini gerçekleştiren (üniversiteler, araştırma kurumları, sanayi kuruluşları, vb.), bunların sonuçlarını talep eden (özel ve kamu kurumları, STK'lar, vb.) ve bu faaliyetlere kaynak sağlayan (kamu ve özel sektör) tüm kurum ve kuruluşların işbirliği ve stratejik odaklanma içinde etkinlik göstereceği bir Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) tanınmıştır. Kaynakların, stratejik önceliklerimize göre ve katma değer yaratacak faaliyetlerle yönlendirilmesi, bu faaliyetlerin izlenmesi ve performansının değerlendirilmesi işlevleri, mevcut mekanizmalar ve TÜBİTAK'ın diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içinde hazırlayacağı yeni mekanizmalar ile gerçekleştirilecektir.

Bilim, teknoloji ve yenilikte yetkinleşebilmek; ulusal önceliklerimiz doğrultusunda stratejik olan teknoloji alanları ve bunları destekleyecek bilimsel araştırma alanlarına odaklanmanın yanı sıra, ARGE ve ARGE'yi yapacak insan gücünün yetiştirilmesi için kaynak ayrılmasına bağlıdır. Bu toplantıda, ülkemizdeki ARGE harcamalarının GSYİH içindeki payının 2010 yılına kadar %2'ye yükseltilmesi için gerekli ek kamu kaynaklarının 2005 yılı bütçesi ile başlamak üzere tahsis edilmesine karar verilmiştir.

Toplantıda alınan diğer bir önemli karar da ülkemizdeki tam-zaman eşdeğer bilim insanı sayısının 2010 yılına kadar 40.000 kişiye ulaşması hedefinin gerçekleştirilmesi ve buna paralel olarak mesleki ve teknik ara eleman gücünün geliştirilmesi için gereken tedbirlerin alınmasıdır.

Bu toplantıda, ayrıca, BTYK'nın bundan sonra Mart ve Eylül aylarının ilk haftalarında olmak üzere senede iki defa düzenli olarak toplanması karara bağlanmıştır.

Son olarak, savunma araştırmaları, uzay araştırmaları, bilim insanı, mesleki ve teknik ara eleman yetiştirme ve geliştirme ve bilim parkları programları da himayem altında gerçekleştirilecektir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kurulmasına İlişkin 77 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği, Kurul'ca alınan kararların uygulanmasında ilgili tüm kurum ve kuruluşlar görevlidir. Bu doğrultuda, ekteki kararlarda belirtilmiş olan sorumlu ya da ilgili bütün kurum ve kuruluşlar, BTYK kararlarını gerçekleştirmek üzere en üst düzeyde çaba göstereceklerdir.

Türkiye'nin bilim ve teknoloji yeteneğini yükselterek insan, yaşam ve üretim kalitesini artırma yolunda önemli adımlar oluşturduğuna inandığım bu kararların gereğinin yapılmasını önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan